

den, da ere dens Ulemper heller ikke saa store. — At Præsterne paa denne Maade efter Forslaget skulle optræde en Del af Tienden for Statskassen, kommer jo ikke til at gjælde for en stor Del Præsters Vedkommende, nemlig ikke for nogen af alle dem, hvis Embeder intet Overskud give ud over den Størrelse, hvortil de normeres. — Og, forsaavidt det dog kommer til at gjælde om en Del Præster, da ere de jo vantede til at føre Regnskab over Tjenden, haade for deres egen og for deres Embedes Skyld. — At fradrage den overstygende Del og at indsende den til Statskassen kan derfor ikke anses for at være en Uleilighed eller en Byrde, der kan tynges syndertil paa dem. — Og hvad Menighederne angaar, er det vistnok tvivlsomt, hvorvidt de vilde foretrække at indbetale Tjenderne paa Amistuen. — Det har idetmindste i tidligere Aar, da Landmandenes Wilkaar ikke vare saa gode, som de senere ere blevne, ofte været en Fordel for Menigheden, at de indbetalte Tienden direkte til Præsten, idet denne kunde lempe sig og indrette sig efter deres Leilighed, naar de ikke kunde betale deres Tiende til den fastsatte Tid, hvorimod Amtsforvalteren jo ikke vil kunne tage noget saadant Hensyn. — Der er heller ingen Grund til at befrygte, at denne direkte Oppebørjel af Præsternes Indtægter vil fordarve Forholdet til Menighederne, idet det, som sagt, er en gammel Skik, at Tienden erlægges paa denne Maade. — Dertil vilde det vistnok komme adskillige Menigheder underligt for, om de skulde betale deres Tiende paa et andet Sted end til deres Præst. — Men dertil kommer jo endvidere, at Præsternes Stilling til Staten jo ikke er den samme som andre Embedsmænds, saa at den Parallel, der er bleven dragen fra andre Embedsmænds Lønningsmaade til Præsternes, i Virkeligheden ikke passer. Grundloven har stillet Folketirken hen som Noget for sig selv, som Noget, der ikke smelter sammen med Staten, og har tilfugt den sin Understøttelse. Denne Understøttelse er det, der ydes Folketirken gennem Tienden. Der kan nu vel tænkes den Fremtid for Kirken, da den i endnu højere Grad end nu blev stilt fra Staten, og da Lønningerne af de geistlige Embedsmænd gik over til Menig-

hederne selv. Men saa meget desto forunderligere vilde det da være, om Tjenderne vare dragne ind i Statskassen, og Geistlighedens Løn blev udrædet af denne ligesom alle andre Embedsmænds.

Det ærede Mindretal (Skytte) indrømmer jo forøvrigt, at der ved det af Flertallet stillede Forslag gjøres Skridt fremad haade til at raade Bod paa Uligheden i Præsteembedsindtægternes Størrelse og til derved at forhindre de saa hyppige Flytninger. (Skytte: Nei!) Siger det ærede Mindretal: Nei? Det forstaaer jeg ikke, thi det ærede Mindretal har jo selv i Betænkningen indrømmet, at der gjøres et Skridt fremad til at raade Bod paa Uligheden, om det ærede Mindretal end ikke finder Skridtet tilstrækkeligt. Jeg skal nu imidlertid bemærke, at det ikke forekommer mig, at Folkethingets Forslag er heldigere med Hensyn til at afhjælpe de nævnte to Ulemper end det, som det nærværende Udvalgs Flertal indstiller. — Efter Folkethingets Forslag ville jo nemlig Præsteembedernes Indtægter falde i tre Klasser. Der er 100 Embeder, hvilke der derefter tilsiges en Lønning af 1,600 Rd. aarlig, og 300, som skulle lønnes med 1,200 Rd. aarlig, medens de øvrige skulle lønnes med 800 aarlig. Landsbypræsternes Lønning eller rettere alle Præsters Lønning — thi den nævnte Bestemmelse gjælder ikke blot om Landsbypræsternes — vil derefter falde gennemsnitlig mellem 1,000 og 1,100 Rd., og kun en mindre Del af dem vil der blive indrømmet en højere Lønning. For Størstedelen af dem, for en 6—700, fastsættes der endog kun en Pengeløn af 800 Rd., hvortil kan lægges 100 Rd., hvis der er to Kirker, og hvortil saa komme den Jordlod og den Fribold, som forøvrigt begge Lovforslag indrømme Præsterne. Hvad jeg endnu vilde fremhæve, det er, at der mellem disse Lønninger er fuldkomment saa stort et Spring, som der er imellem de Lønninger, der fastsættes ved det af Flertallet anbefalede Forslag, og at Flytningen fra et Embede til et andet derfor aldeles ikke vil kunne forebygges i højere Grad ved Folkethingets Forslag. Hvis det ærede Mindretal nu mulig hertil vil svare: Ja, men saa er der jo indrømmet Alderstillaag — og det endog meget betydelige Alderstillaag, det indrømmer jeg meget gjerne —